

[Aksel Larsen.]

Men jeg vil samtidig sige, at der er også råd til forbedringer og endda adskillige forbedringer på socialforsorgens og på kulturens områder. Naturligvis er der sket fremskridt i dette århundrede, udgifterne på disse områder er steget i dette århundrede, men alligevel kan jeg ikke lade være med at studse lidt over resultatet af en sammenligning, jeg har foretaget. Det viser sig, at i midten af trediverne brugte staten mere end 50 pct. af sine midler til udgifter på socialforsorgens område. Nu kan man sige: ja men da havde vi krise og stor arbejdsløshed. Det er rigtigt, men så lad os gå tilbage til 1928-29; 43 pct. af statens udgifter var da udgifter til socialforsorg. Nu er det hverken 50 pct. eller 43 pct., men 33 pct. Jeg ved naturligvis meget vel, at disse 33 pct. i kroner og øre er et absolut større tal, end de 43 pct. var i 1928-29. Men alligevel synes jeg, dette her viser, at der ikke er nogen ubetinget fremgang. Hvis man vil se på statens udgifter til undervisningsformål, ser man, at de i 1928 udgjorde 19 pct. af alle statsudgifter, i 1935 udgjorde de 16,8 pct. af alle statsudgifter, men i 1957-58 kun 10,2 pct. deraf. Man kan snakke velfærdsstat så meget man vil, men jeg synes, disse tal viser, at der ikke er ubetinget fremgang for det, man kalder velfærdsstaten, og jeg synes, de siger, at man bør ofre noget mere, og at der er råd til det.

Det er muligt, at den højtærede finansminister eller andre vil sige, at selv om der er overskud, kan man ikke både sætte skatterne ned og sørge bedre for de arbejdsløse, de gamle og børnene og bygge flere skoler, for det kan overskuddet alligevel ikke dække. Dertil vil jeg svare: så kan man spare på andre konti. Og her synes jeg man skulle kigge på militærudgifterne. De var før krigen 10 pct. af alle statens udgifter, og nu er de 20 pct. Jeg er af den opfattelse, at den milliard kroner, man giver ud til militærvæsenet, ikke blot kan skæres ned; jeg mener, at den totalt kan spares. Jeg mener, at det er fuldkommen uforsvarligt, og at det er farligt for et land som Danmark at have et militærvæsen, når vi tænker på, hvilke krigsmidler stormagterne ejer og vil bruge, hvis krigen skulle komme. Derfor synes jeg, man kunne spare det hele.

Hvis man ikke giver denne milliard ud til de uproduktive militærudgifter, men bruger den til fornuftige formål, øger den vort lands velstand og bedrer derved befolkningens levevilkår.

Der er, som jeg allerede har givet udtryk for, en del at bruge penge til, og lad mig her foruden direkte socialudgifter, uddannelsesudgifter og skattelettelser nævne bekæmpelse af arbejdsløsheden. Det er jo ved at være noget af en myte, at vi har så kolossal god beskæftigelse. Jeg erkender, at beskæftigelsesgraden, hvis man betragter tallet for hele landet, er højere end for et år eller for to år siden, men hvis man ser, hvordan det står til i landkommunerne, får man indtryk af, at der er adskillige og ret store områder, hvor arbejdsløsheden ikke alene fortsat er stor, men hvor den endogså nu er større, end den var de samme steder for et år siden.

Jeg har i Statistiske Efterretninger nr. 56 set en oversigt over arbejdsløsheden bl. a. i landkommunerne, og det viser sig, at landkommunerne på øerne — altså landkommunerne uden for hovedstadsområdet — i oktober 1958 havde en arbejdsløshedsprocent på 2,3, medens den i oktober 1959 var på 3,5. Måske vil den, der ikke selv har prøvet at være arbejdsløs, sige, at 3,5 pct. ikke er så meget. Men det er i alt fald mere end for et år siden, til trods for at man i almindelighed hævder, at arbejdsløsheden i år er ringere, end den var i fjor. Landkommunerne i Sydjylland havde i oktober 1958 en arbejdsløshed på 5,2 pct., i oktober 1959 en arbejdsløshed på 7,3 pct. Østjylland — det er stadig væk landkommunerne — havde i oktober 1958 en arbejdsløshed på 7,1 pct. og i oktober 1959 på 7,4 pct. Vestjylland havde i oktober 1958 en arbejdsløshed på 7,2 pct. og i oktober 1959 på 8,7 pct. Landkommunerne i Nordjylland havde i oktober i fjor en arbejdsløshedsprocent på 13,3, men har i oktober i år haft en arbejdsløshedsprocent på 13,7. Og så er det jo givet, at der inden for disse store områder, henholdsvis øerne, Sydjylland, Nordjylland o. s. v., er ganske specielle arbejdsløshedsøer, hvor arbejdsløsheden er langt større end denne gennemsnitsprocent for landkommunerne i de pågældende områder.

Jeg synes, at der heroverfor bør gøres